

32003L0059

L 226/4

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

10.9.2003

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2003/59/ES**ze dne 15. července 2003****o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a směrnice Rady 91/439/EHS a zrušení směrnice Rady 76/914/EHS**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 71 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem podle článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle čl. 5 odst. 1, 2 a 4 nařízení (EHS) č. 3820/85 ⁽⁴⁾ musí mít určití řidiči provozující silniční nákladní nebo osobní dopravu v závislosti na svém věku, kategorii používaného vozidla a dopravní vzdálenosti osvědčení o odborné způsobilosti v souladu s právními předpisy Společenství o minimální úrovni výcviku pro některé řidiče silniční dopravy. Tuto minimální úroveň stanoví směrnice 76/914/EHS ⁽⁵⁾.

(2) Protože nařízení (EHS) č. 3820/85 se vztahuje jen na malé procento řidičů a jen málo členských států vyžaduje povinný výcvik řidičů, vykonává v současné době většina řidičů své povolání na území Společenství pouze na základě řidičského průkazu.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 154 E, 29.5.2001, s. 258 a Úř. věst. C 20 E, 28.1.2003, s. 263.

⁽²⁾ Úř. věst. C 260, 17.9.2001, s. 90.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu a Rady ze dne 17. ledna 2002 (Úř. věst. C 271 E, 7.11.2002, s. 381). Společný postoj Rady ze dne 5. prosince 2002 (Úř. věst. C 32 E, 11.2.2003, s. 9) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 8. dubna 2003 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2003.

⁽⁴⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 ze dne 20. prosince 1985 o harmonizaci určitých sociálních právních předpisů v silniční dopravě (Úř. věst. L 370, 31.12.1985, s. 1).

⁽⁵⁾ Směrnice Rady 76/914/EHS ze dne 16. prosince 1976 o minimální úrovni výcviku některých řidičů silniční dopravy (Úř. věst. L 357, 19.12.1976, s. 36).

(3) Aby řidiči mohli vyhovět nové poptávce vznikající rozvojem trhu silniční dopravy, mají být předpisy Společenství uplatňovány na všechny řidiče bez ohledu na to, zda vykonávají své povolání jako osoby samostatně výdělečně činné nebo jako zaměstnanci a zda pro vlastní nebo cizí potřebu.

(4) Cílem stanovení nových předpisů Společenství je zajistit, aby prostřednictvím své kvalifikace získal řidič takové schopnosti, které mu umožní přístup k řidičskému povolání a jeho výkonu.

(5) Zejména povinnost mít výchozí kvalifikaci a podstupovat pravidelná školení má za cíl zlepšit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a bezpečnost řidiče včetně činností vykonávaných řidičem v době, kdy vozidlo stojí. Navíc má moderní povaha povolání řidiče mezi mladými lidmi vyvolat zájem o toto povolání a usnadnit nábor nových řidičů v době jejich nedostatku.

(6) Aby se předešlo nerovným podmínkám hospodářské soutěže, měla by se tato směrnice vztahovat na povolání řidiče vykonávané jak státními příslušníky členských států, tak státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou zaměstnáni nebo využíváni podnikem usazeným v některém členském státě.

(7) Za účelem zjištění, zda řidič plní své povinnosti, by měly členské státy řidiči vydat osvědčení odborné způsobilosti (dále jen „osvědčení“), které potvrzuje jeho výchozí kvalifikaci nebo pravidelné školení.

(8) S ohledem na rozdíly mezi stávajícími systémy v některých členských státech, by měly členské státy mít možnost volit z několika možností, aby usnadnily provádění ustanovení ve vztahu k výchozí kvalifikaci.

(9) Pro udržení svou kvalifikace řidiče by měli mít stávající řidiči povinnost podstupovat pravidelná školení na procvičení schopností podstatných pro výkon jejich povolání.

(10) Minimální požadavky na výchozí kvalifikaci a pravidelné školení se týkají bezpečnostních pravidel, která je třeba dodržovat při řízení a v době, kdy vozidlo stojí. Rozvoj defenzivní jízdy, tj. předvídání nebezpečí a ohleduplnost vůči ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích, jde ruku v ruce s hospodárnou spotřebou pohonných hmot, což bude mít pozitivní vliv jak na společnost, tak na odvětví silniční dopravy.

- (11) Touto směrnicí by neměla být dotčena práva získaná řidičem, který byl před dnem stanoveným pro získání osvědčení, které potvrzuje výchozí kvalifikaci nebo pravidelné školení, držitelem řídičského oprávnění potřebného pro výkon povolání řidiče.
- (12) Pořádání výcvikových kurzů stanovené pro výchozí kvalifikaci a pravidelné školení by měla jen výcviková střediska schválená příslušnými orgány členských států. K zajištění kvality těchto schválených středisek mají příslušné orgány stanovit harmonizovaná kritéria pro jejich schvalování včetně kritérií osvědčené vysoké úrovně odborné způsobilosti.
- (13) Pořádáním zkoušek stanovených v souvislosti s výchozí kvalifikací a pravidelným školením by měly být pověřeny nejen příslušné orgány členských států, ale také všechny jimi určené subjekty. S ohledem na důležitost této směrnice pro bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a rovnost podmínek hospodářské soutěže mají příslušné orgány členských států vykonávat nad těmito zkouškami dozor.
- (14) Členské státy by měly stanovit, že první pravidelné školení má být dokončeno a odpovídající osvědčení vydáno do pěti let následujících po dni vydání osvědčení potvrzujícího výchozí kvalifikaci nebo po uplynutí lhůty stanovené pro některé řidiče k uplatnění jejich získaných práv. Má být rovněž možné tyto lhůty zkrátit nebo prodloužit. Po prvním pravidelném školení má řidič procházet dalším pravidelným školením vždy po pěti letech.
- (15) K potvrzení, že řidič jako státní příslušník členského státu je držitelem jednoho z osvědčení stanoveného touto směrnicí, a k usnadnění vzájemného uznávání různých osvědčení by měly členské státy připojit harmonizovaný kód Společenství stanovený pro tento účel spolu s dobou platnosti kódu buď k řídičskému průkazu, nebo k novému průkazu kvalifikace řidiče vzájemně uznávaného členskými státy, jehož harmonizovaný vzor je stanoven v této směrnici. Tento průkaz by měl s ohledem na důležitost práv, která propůjčuje ve vztahu k bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích a rovnost podmínek hospodářské soutěže, splňovat stejné bezpečnostní požadavky jako řídičský průkaz. Možnost daná členskými státy připojit kód Společenství k novému průkazu jim má umožnit stanovit lhůtu platnosti řídičských průkazů, která se neshoduje s datem uplynutí platnosti pravidelného školení, s ohledem na to, že směrnice 91/439/EHS⁽¹⁾ stanoví, že si každý členský stát zachovává právo stanovit na základě vnitrostátních kritérií dobu platnosti řídičských průkazů, které vydává.
- (16) Přílohy I a Ia směrnice 91/439/EHS by měly být změněny, aby byl seznam harmonizovaných kódů
- a podkódů uvedený v těchto přílohách doplněný o nové kódy Společenství, které určují, do kterého dne řidič splňuje požadavky na odbornou kvalifikaci, ať výchozí kvalifikace nebo pravidelného školení.
- (17) Zvláštní ustanovení o vydávání osvědčení by měla být stanovena pro řidiče, na které se vztahuje tato směrnice a kteří jsou státními příslušníky třetích zemí.
- (18) Komise by měla sledovat provádění této směrnice, zejména s ohledem na různé systémy výchozí kvalifikace, které stanoví, a měla by o tom podat zprávu Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.
- (19) Vzhledem ke značnému počtu řidičů, na které se tato směrnice vztahuje, by měla být ustanovení o výchozí kvalifikaci uplatňována ve dvou etapách podle toho, zda jde o osobní nebo o nákladní dopravu. Postupné uplatňování této směrnice, pokud jde o výchozí kvalifikaci řidičů vozidel provozujících nákladní a osobní dopravu, by mělo umožnit rovněž zavádění pravidelného školení po etapách.
- (20) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽²⁾.
- (21) Ke zohlednění použití dvou odlišných lhůt ustanovení ve vztahu k výchozí kvalifikaci by měl být odpovídající ustanovení nařízení (EHS) č. 3820/85 a směrnice 76/914/EHS zrušena.
- (22) Je nicméně žádoucí, aby byli za účelem dodržování zásad práva Společenství z oblasti působnosti této směrnice vyjmuti řidiči vozidel používaných k provozování dopravy tam, kde se vliv této dopravy na bezpečnost považuje za méně výrazný nebo kde by požadavky této směrnice ukládaly neúměrné hospodářské nebo sociální břemeno.
- (23) Protože cíle navrhované akce, totiž zavedení normy pro výchozí kvalifikaci a pravidelné školení v celém Společenství, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto, z důvodu rozsahu a účinků navrhované akce, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy přijmout opatření. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou ve stejném článku tato směrnice nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle,

⁽¹⁾ Směrnice Rady 91/439/EHS ze dne 29. července 1991 o řídičských průkazech (Úř. věst. L 237, 24.8.1999, s. 1). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Komise 2000/56/ES (Úř. věst. L 237, 21.9.2000, s. 45).

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na práci řidičů vykonávanou

- a) státními příslušníky členského státu a
- b) státními příslušníky třetích zemí, kteří jsou zaměstnáni nebo využíváni podnikem usazeným v některém členském státě;

(dále jen „řidiči“) provozujícími silniční dopravu v rámci Společenství na pozemních komunikacích přístupných veřejnosti, kteří používají

- vozidla, pro která je požadováno řidičské oprávnění skupiny C1, C1+E, C nebo C+E podle definice ve směrnici 91/439/EHS nebo řidičské oprávnění uznávané jako rovnocenné,
- vozidla, pro která je požadováno řidičské oprávnění skupiny D1, D1+E, D nebo D+E podle definice ve směrnici 91/439/EHS nebo řidičské oprávnění uznávané jako rovnocenné.

Článek 2

Výjimky

Tato směrnice se nevztahuje na řidiče:

- a) vozidel s nejvyšší povolenou rychlostí nepřevyšující 45 km/h;
- b) vozidel používaných nebo kontrolovaných ozbrojenými silami, civilní obranou, požárními sbory a silami odpovědnými za udržování veřejného pořádku;
- c) vozidel podrobovaných silničním jízdním zkouškám pro účely vývoje, opravy nebo údržby, a nových nebo přestavěných vozidel, která ještě nebyla uvedena do provozu;
- d) vozidel používaných za mimořádných okolností nebo při záchranných akcích;
- e) vozidel používaných pro výuku řízení osob, které chtějí získat řidičský průkaz nebo osvědčení podle článku 6 a čl. 8 odst. 1;
- f) vozidel používaných pro neobchodní přepravu cestujících nebo zboží pro vlastní potřebu;

- g) vozidel dopravujících materiál nebo vybavení, který má být použit řidičem při výkonu jeho práce, pokud řízení vozidla není hlavní činností řidiče.

Článek 3

Kvalifikace a školení

1. Výkon povolání řidiče ve smyslu článku 1 podléhá povinné výchozí kvalifikaci a povinným pravidelným školením. Za tímto účelem členské státy stanoví

- a) systém výchozí kvalifikace

Členské státy zvolí jednu z těchto dvou možností:

- i) možnost slučující účast na kurzu a zkoušku,

v souladu s oddílem 2 bodem 2.1 přílohy I zahrnuje tento typ výchozí kvalifikace povinnou účast na kurzu po určitou dobu. Kurz je zakončen zkouškou. Po úspěšném složení zkoušky je kvalifikace potvrzena osvědčením podle čl. 6 odst. 1 písm. a);

- ii) možnost zahrnující pouze zkoušku,

v souladu s oddílem 2 bodem 2.2 přílohy I tento typ výchozí kvalifikace nezahrnuje povinnou účast na kurzu, ale jen teoretické a praktické zkoušky. Po úspěšném složení zkoušek je kvalifikace potvrzena osvědčením podle čl. 6 odst. 1 písm. b).

Nicméně členský stát může nanejvýš na dobu tří let oprávnit řidiče k řízení vozidla na svém území předtím, než tento řidič obdrží osvědčení, pokud řidič prochází vnitrostátním odborným výcvikovým kurzem, který trvá alespoň šest měsíců. V rámci tohoto odborného výcvikového kurzu lze zkoušky podle bodů i) a ii) skládat postupně;

- b) systém pravidelného školení

V souladu s oddílem 4 přílohy I zahrnuje pravidelné školení povinnou účast na kurzu. Ta je potvrzována osvědčením podle čl. 8 odst. 1.

2. Členské státy mohou rovněž zavést systém zrychlené výchozí kvalifikace, aby řidič mohl řídit vozidlo v případech podle čl. 5 odst. 2 písm. a) bodu ii), písm. b) a odst. 3 písm. a) bodu i) a písm. b).

V souladu s oddílem 3 přílohy I zahrnuje zrychlená výchozí kvalifikace povinnou účast na kurzu. Kurz je zakončen zkouškou. Po úspěšném složení zkoušky je kvalifikace potvrzena osvědčením podle čl. 6 odst. 2.

3. Členské státy mohou řidiče, který získal osvědčení podle směrnice 96/26/ES⁽¹⁾, osvobodit od zkoušek uvedených v odst. 1 písm. a) bodě i) a ii) a v odstavci 2 v předmětech zahrnutých do zkoušek stanovených uvedenou směrnicí a případně od účasti na těch částech kurzu, které těmto předmětům odpovídají.

Článek 4

Získaná práva

Tito řidiči jsou osvobozeni od povinnosti získat výchozí kvalifikaci:

- a) řidiči, kteří jsou držiteli řidičského průkazu s oprávněním skupiny D, D1+E, D nebo D+E nebo řidičského průkazu uznávaného jako rovnocenný a vydaného nejpozději dva roky po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice;
- b) řidiči, kteří jsou držiteli řidičského průkazu s oprávněním skupiny C1, C1+E, C nebo C+E nebo řidičského průkazu uznávaného jako rovnocenný a vydaného nejpozději tři roky po uplynutí lhůty pro provedení této směrnice.

Článek 5

Výchozí kvalifikace

1. Pro přístup k výchozí kvalifikaci není nutné předem získat odpovídající řidičský průkaz.

2. Řidiči vozidla určeného pro nákladní dopravu mohou řídit

- a) od věku 18 let
  - i) vozidlo vyžadující řidičský průkaz s oprávněním skupin C a C+E, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 1;
  - ii) vozidlo vyžadující řidičský průkaz s oprávněním skupin C1 a C1+E, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 2;
- b) od věku 21 let vozidlo vyžadující řidičský průkaz s oprávněním skupin C1 a C+E, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 2.

3. Řidiči vozidel určených pro osobní dopravu mohou řídit:

- a) od věku 21 let
  - i) vozidlo vyžadující řidičský průkaz s oprávněním skupin D a D+E pro osobní dopravu linkovou dopravou, pokud trasa nepřesahuje 50 km, jakož i vozidlo vyžadující řidičský průkaz s oprávněním skupin D1 a D1+E, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 2.

Řidiče vozidel, kteří dosáhli věku 18 let, může každý členský stát oprávnit, aby na jeho území řídili vozidla některé z uvedených skupin, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 1;

- ii) vozidlo vyžadující řidičský průkaz s oprávněním skupin D a D+E, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 1.

Řidiče vozidel, kteří dosáhli věku 20 let, může každý členský stát oprávnit, aby na jeho území řídili vozidla některé z uvedených skupin, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 1. Tento požadavek může být snížen na 18 let, pokud řidič řídí dané vozidlo bez cestujících;

- b) od věku 23 let vozidlo vyžadující řidičský průkaz s oprávněním skupin D a D+E, pokud jsou držiteli osvědčení podle čl. 6 odst. 2.

4. Aniž je dotčena věková hranice uvedená v odstavci 2, jsou řidiči provozující nákladní dopravu, kteří jsou držiteli osvědčení podle článku 6 pro některou ze skupin stanovenou v odstavci 2 tohoto článku, osvobozeni od povinnosti získat osvědčení pro jakoukoli jinou skupinu vozidel podle uvedeného odstavce.

Tato ustanovení se použijí za stejných podmínek pro řidiče provozující osobní dopravu s oprávněním ve skupinách podle odstavce 3.

5. Řidiči provozující nákladní dopravu, kteří rozšiřují nebo upravují svoji pracovní činnost s cílem provozovat osobní dopravu nebo naopak, a kteří jsou držiteli osvědčení podle článku 6, nemusí opakovat společné části výchozí kvalifikace, ale jen ty části, které jsou zaměřeny na novou kvalifikaci.

Článek 6

Osvědčení odborné způsobilosti potvrzující výchozí kvalifikaci

1. Osvědčení odborné způsobilosti potvrzující výchozí kvalifikaci

- a) Osvědčení odborné způsobilosti udělené na základě účasti na kurzu a zkoušky

V souladu s čl. 3 odst. 1 písm. a) bodem i) vyžadují členské státy od účastníků řidičského výcviku účast na kurzech ve výcvikovém středisku schváleném příslušnými orgány v souladu s oddílem 5 přílohy I (dále jen „schválená výcviková střediska“). Tyto kurzy jsou zahrnují všechny předměty uvedené v oddíle 1 přílohy I. Výcvik je zakončen úspěšným složením zkoušek stanovených v oddíle 2 bodě 2.1 přílohy I. Tyto zkoušky pořádají příslušné orgány členských států nebo subjekty jimi určené a slouží ke kontrole, zda má účastník řidičského výcviku v uvedených předmětech znalosti požadované v oddíle 1 přílohy I. Uvedené orgány nebo subjekty vykonávají při zkouškách dozor a řidičům, kteří je úspěšně složili, vydávají osvědčení odborné způsobilosti potvrzující výchozí kvalifikaci.

(¹) Směrnice Rady 96/26/ES ze dne 29. dubna 1996 o přístupu k povolání provozovatele silniční přepravy zboží a provozovatele silniční přepravy osob, jakož i o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci, s cílem umožnit účinný výkon svobody usazování těchto dopravců v oblasti vnitrostátní a mezinárodní dopravy (Úř. věst. L 124, 23.5.1996, s. 1). Směrnice naposledy změněná směrnicí 98/76/ES (Úř. věst. L 277, 14.10.1998, s. 17).

b) Osvědčení odborné způsobilosti udělené na základě zkoušek

V souladu s čl. 3 odst. 1 písm. a) bodem ii) vyžadují členské státy od účastníků řídicího výcviku, aby složili teoretické a praktické zkoušky uvedené v oddíle 2 bod 2.2 přílohy I. Tyto zkoušky pořádají příslušné orgány členských států nebo subjekty jimi určené a slouží ke kontrole, zda má účastník řídicího výcviku v uvedených předmětech znalosti požadované v oddíle 1 přílohy I. Uvedené orgány nebo subjekty vykonávají při zkouškách dozor a řídicím, kteří je úspěšně složili, vydávají osvědčení odborné způsobilosti potvrzující výchozí kvalifikaci.

2. Osvědčení odborné způsobilosti potvrzující zrychlenou výchozí kvalifikaci

V souladu s čl. 3 odst. 2 vyžadují členské státy od účastníků řídicího výcviku účast na kurzech ve schváleném výcvikovém středisku. Tyto kurzy zahrnují všechny předměty uvedené v oddíle 1 přílohy I.

Výcvik je zakončen zkouškou stanovenou v oddíle 3 přílohy I. Tuto zkoušku pořádají příslušné orgány členských států nebo subjekty jimi určené a slouží ke kontrole, zda má účastník řídicího výcviku v uvedených předmětech znalosti požadované v oddíle 1 přílohy I. Uvedené orgány nebo subjekty vykonávají při zkouškách dozor a řídicím, kteří je úspěšně složili, vydávají osvědčení odborné způsobilosti potvrzující zrychlenou výchozí kvalifikaci.

Článek 7

Pravidelné školení

Pravidelné školení spočívá ve vzdělávání, které umožňuje držitelům osvědčení podle článku 6 a řídicím uvedeným v článku 4 aktualizovat znalosti, které mají pro jejich práci zásadní význam, přičemž se klade zvláštní důraz na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a hospodárnou spotřebu pohonných hmot.

Toto školení pořádá schválené výcvikové středisko v souladu s oddílem 5 přílohy I. Pokud řidič přejde do jiného podniku, zohlední se pravidelné školení, kterým již prošel.

Pravidelné školení je určeno k prohloubení a opakování určitých předmětů uvedených v oddíle 1 přílohy I.

Článek 8

Osvědčení odborné způsobilosti potvrzující pravidelné školení

1. Po skončení pravidelného školení podle článku 7 vydají příslušné orgány členských států nebo schválené výcvikové středisko řídicím osvědčení odborné způsobilosti potvrzující pravidelné školení.

2. Prvního kurzu pravidelného školení se zúčastní tito řidiči:

- a) držitelé osvědčení podle článku 6 do pěti let po vydání tohoto osvědčení;
- b) řidiči uvedení v článku 4 do pěti let ode dnů stanovených v čl. 14 odst. 2, v souladu s harmonogramem určeným členskými státy.

Členské státy mohou zkrátit nebo prodloužit lhůty podle písmen a) a b) mimo jiné tak, aby se shodovaly s uplynutím doby platnosti řídicího průkazu nebo aby se zajistilo postupné zavádění pravidelného školení. Lhůta však nesmí být kratší než tři roky nebo delší než sedm let.

3. Řidič, který dokončil první kurz pravidelného školení podle odstavce 2, podstupuje pravidelné školení každý pátý rok před uplynutím doby platnosti osvědčení odborné způsobilosti potvrzujícího pravidelné školení.

4. Držitelé osvědčení podle článku 6 nebo osvědčení podle odstavce 1 tohoto článku a řidiči uvedení v článku 4, kteří přestali vykonávat své povolání a nesplňují požadavky odstavců 1, 2 a 3, se musí předtím, než se vrátí k výkonu svého povolání, zúčastnit kurzu pravidelného školení.

5. Řidiči provozující nákladní nebo osobní dopravu, kteří dokončili kurzy pravidelného školení pro jednu ze skupin řídicího oprávnění podle čl. 5 odst. 2 a 3, se nemusí pro jinou ze skupin uvedených v těchto odstavcích zúčastnit dalšího pravidelného školení.

Článek 9

Místo výcviku

Řidiči podle čl. 1 písm. a) získají výchozí kvalifikaci uvedenou v článku 5 ve členském státě, ve kterém mají obvyklé bydliště, jak je definováno v článku 14 nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 ⁽¹⁾.

Řidiči podle čl. 1 písm. b) získají uvedenou kvalifikaci ve členském státě, ve kterém je podnik usazen, nebo v členském státě, který jim vydal pracovní povolení.

Řidiči uvedení v čl. 1 písmenech a) a b) musí projít pravidelným školením podle článku 7 v členském státě, ve kterém mají obvyklé bydliště, nebo v členském státě, kde pracují.

⁽¹⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 ze dne 20. prosince 1985 o záznamovém zařízení v silniční dopravě (Úř. věst. L 370, 3.12.1985, s. 8). Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 1360/2002 (Úř. věst. L 207, 5.8.2002, s. 1).

Článek 10

Kód Společenství

1. Na základě osvědčení podle článku 6 a osvědčení podle čl. 8 odst. 1 vyznačí příslušné orgány členských států s ohledem na čl. 5 odst. 2 a 3 a článek 8 kromě odpovídajících skupin řídičského průkazu kód Společenství stanovený v odstavci 2 tohoto článku:

- buď do řídičského průkazu,
- nebo do průkazu kvalifikace řidiče zhotoveného podle vzoru v příloze II.

Průkaz kvalifikace řidiče vydaný členskými státy je vzájemně uznáván. Při vydávání průkazu příslušné orgány ověří platnost řídičského průkazu, jehož číslo je uvedeno na průkazu kvalifikace řidiče.

2. Seznam harmonizovaných kódů Společenství uvedený v přílohách I a Ia směrnice 91/439/EHS se doplňuje o tento kód Společenství:

„95. Řidič, který je držitelem osvědčení odborné způsobilosti a který splňuje povinnost mít odbornou způsobilost podle článku 3 do ... (například: 95.01.01.2012).“

3. a) Řidič uvedený čl. 1 písm. b), který řídí vozidla užívaná pro silniční nákladní dopravu, prokazuje svou kvalifikaci a výcvik požadované touto směrnicí na základě osvědčení řidiče stanoveného v nařízení č. 484/2002 ⁽¹⁾.

Navíc k uvedenému osvědčení může členský stát tomuto řidiči vydat průkaz kvalifikace řidiče, ve kterém je vyznačen odpovídající kód Společenství.

b) Řidič uvedený v čl. 1 písm. b), který řídí vozidla užívaná pro silniční osobní dopravu, prokazuje svou kvalifikaci a výcvik požadované touto směrnicí na základě

- buď kódu Společenství vyznačeného v řídičském průkazu podle vzoru Společenství, pokud je jeho držitelem,
- nebo průkazu kvalifikace řidiče stanoveného v příloze II, ve kterém je vyznačen odpovídající kód Společenství,
- nebo vnitrostátního osvědčení, jehož platnost je členskými státy na jejich území vzájemně uznávána.

⁽¹⁾ Nařízení (ES) č. 484/2002 Evropského parlamentu a Rady ze dne 1. března 2002, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 881/92 a (EHS) č. 3118/93 pro účely zavedení osvědčení řidiče (Úř. věst. L 76, 19.3.2002, s. 1).

Článek 11

Přizpůsobení vědeckému a technickému pokroku

Změny nezbytné k přizpůsobení příloh I a II vědeckému a technickému pokroku se přijímají postupem podle čl. 12 odst. 2.

Článek 12

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba stanovená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 13

Zpráva

Do 10. září 2011 Komise předá Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu, ve které poprvé zhodnotí provádění této směrnice, zejména s ohledem na rovnocennost různých systémů základního výcviku stanovených v článku 3 a jejich účinnost při dosahování cílové úrovně kvalifikace. Zprávu podle potřeby doprovodí vhodné návrhy.

Článek 14

Provedení a použitelnost

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 10. září 2006. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy používají tyto předpisy

- od 10. září 2008 na výchozí kvalifikaci požadovanou pro řízení vozidel skupin řídičských oprávnění D1, D1+E, D a D+E,
- od 10. září 2009 na výchozí kvalifikaci požadovanou pro řízení vozidel skupin řídičských oprávnění C1, C1+E, C a C+E.

Členské státy o tom neprodleně uvědomí Komisi a navzájem si poskytnou pomoc při uplatňování těchto předpisů.

Článek 15

Zrušení

1. Článek 5 nařízení (EHS) č. 3820/85 se mění takto:
  - a) odstavec 1 se zrušuje od 10. září 2009;
  - b) odstavce 2 a 4 se zrušují od 10. září 2008.
2. Směrnice 76/914/EHS se zrušuje od 10. září 2009.
3. Použitelnost právních a správních předpisů přijatých pro dosažení souladu se směrnicí 76/914/EHS končí
  - dnem 10. září 2008 pro řidiče vozidel silniční osobní dopravy,
  - dnem 10. září 2009 pro řidiče vozidel silniční nákladní dopravy.

Článek 16

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 17

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 15. července 2003.

Za Evropský parlament
předseda
P. COX

Za Radu
předseda
G. TREMONTI

PŘÍLOHA I

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY NA KVALIFIKACI A VÝCVIK

Oddíl 1: Seznam předmětů

Znalosti, které musí členské státy vzít při stanovení výchozí kvalifikace řidiče a pravidelného školení v úvahu, musí zahrnovat alespoň předměty uvedené v tomto seznamu. Účastníci řídicího výcviku musí dosáhnout úrovně znalostí a praktické způsobilosti nezbytné pro bezpečné řízení všech vozidel v příslušné skupině řídicího oprávnění.

Minimální úroveň znalostí nesmí být pod druhou úrovní struktury vzdělání stanovené v příloze I k rozhodnutí 85/368/EHS ⁽¹⁾.

1. Zlepšení výcviku v racionálním řízení na základě bezpečnostních předpisů

Všechny skupiny řídicích oprávnění

1.1 Cíl: znát charakteristiky převodového systému pro co nejlepší využívání:

křivky točivého momentu a výkonu, specifické spotřeby motoru, oblasti optimálního využití otáčkoměru, oblasti optimálního využití počtu otáček při řazení.

1.2 Cíl: znát technické charakteristiky a obsluhu bezpečnostních ovládacích prvků pro řízení vozidla, umět minimalizovat jeho opotřebení a předcházet poruchám jeho funkcí:

specifické vlastnosti dvouokruhových pneumatických servobrzd, meze použití brzd a zpomalovače, kombinované použití brzd a zpomalovače, lepší využívání vztahu mezi rychlostí a převodovým poměrem, využívání setrvačnosti vozidla, užívání způsobů zpomalení a brždění na svazích, zásahy v případě poruchy.

1.3 Cíl: schopnost optimalizovat spotřebu pohonných hmot:

optimalizace spotřeby pohonných hmot uplatňováním poznatků uvedených pod body 1.1 a 1.2.

Skupiny řídicích oprávnění C, C+E, C1, C1+E

1.4 Cíl: schopnost naložit vozidlo s patřičným ohledem na pravidla bezpečnosti a řádné užívání vozidla:

síly působící na vozidlo v pohybu, užití převodového poměru odpovídajícího nákladu vozidla a profilu silnice, výpočet užitečného zatížení vozidla nebo kombinace vozidel, výpočet užitečného objemu, rozložení nákladu, důsledky přetížení nápravy, stabilita vozidla a jeho těžiště, typy obalů a palet;

hlavní skupiny věcí vyžadující zabezpečení, upínací a zajišťovací techniku, užití zajišťovacích popruhů, kontrola zajišťovacích zařízení, užití manipulačního vybavení, umístění a přikrytí plachtovinou a její odstranění.

Skupiny řídicích oprávnění D, D+E, D1, D1+E

1.5 Cíl: schopnost zajistit cestujícím pohodlí a bezpečnost:

přizpůsobení jízdy podélným a bočním výkyvům vozidla, ohled na ostatní uživatele silnice, výhodná pozice vozidla na silnici, plynulé brždění, ohled na přečnávání vozidla, užívání specifických dopravních cest (veřejných prostor, dopravních cest vyhrazených pro určité uživatele), zvládnutí možných rozporů mezi požadavkem na bezpečné řízení a ostatními úlohami, které řidič musí plnit, jednání s cestujícími, zvláštnosti určitých skupin cestujících (osoby tělesně nebo duševně postižené, děti).

1.6 Cíl: schopnost naložit vozidlo s patřičným ohledem na pravidla bezpečnosti a řádné užití vozidla:

síly působící na vozidlo v pohybu, užití převodového poměru odpovídajícího nákladu vozidla a profilu silnice, výpočet užitečného zatížení vozidla nebo kombinace vozidel, výpočet užitečného objemu, rozložení nákladu, důsledky přetížení nápravy, stabilita vozidla a jeho těžiště.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Rady 85/368/EHS ze dne 16. července 1985 o srovnatelnosti kvalifikací získaných odborným vzděláváním mezi členskými státy Evropského společenství (Úř. věst. L 199, 31.7.1985, s. 56).

2. *Uplatnění předpisů*
- Všechny skupiny řidičských oprávnění
- 2.1 Cíl: znát sociálně-právní prostředí a odpovídající předpisy pro silniční dopravu:
- nejdelší přípustné pracovní doby v odvětví dopravy; zásady, uplatňování a důsledky nařízení (EHS) č. 3820/85 a (EHS) č. 3821/85; sankce v případě, že není užit tachograf nebo není užit správně a jsou v něm prováděny nedovolené změny; znalosti sociálně-právních podmínek silniční dopravy: práva a povinnosti řidičů, co se týče kvalifikace a pravidelného školení.
- Skupiny řidičských oprávnění C, C+E, C1, C1+E
- 2.2 Cíl: znát předpisy upravující nákladní dopravu:
- oprávnění k provozování dopravy, povinnosti podle vzorových smluv pro nákladní dopravu, navrhování dokladů tvořících smlouvu o přepravě, povolení mezinárodní dopravy, povinnosti podle Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě, navrhování mezinárodních nákladních listů, přejezdění hranice, zástupci zasilatelských společností, zvláštní doklady doprovázející přepravované věci.
- Skupiny řidičských oprávnění D, D+E, D1, D1+E
- 2.3 Cíl: znát předpisy upravující osobní dopravu:
- přeprava zvláštních skupin osob, bezpečnostní vybavení autobusů, bezpečnostní pásy, zatížení vozidla.
3. *Zdraví, silnice a bezpečnost životního prostředí, poskytování služeb, logistika*
- Všechny skupiny řidičských oprávnění
- 3.1 Cíl: řidič si musí být vědom nebezpečí silničního provozu a pracovních úrazů:
- druhy pracovních úrazů v odvětví dopravy, statistika nehod v silničním provozu, spoluodpovědnost nákladních automobilů nebo autobusů, materiální a finanční důsledky.
- 3.2 Cíl: schopnost zabránit kriminalitě a převádění ilegálních imigrantů:
- obecné informace, důsledky pro řidiče, preventivní opatření, seznamy kontrolních otázek, právní předpisy pro odpovědnost dopravce.
- 3.3 Cíl: schopnost zabránit ohrožení zdraví:
- ergonomické zásady; pohyby a polohy představující nebezpečí, tělesná zdatnost, cvičení pro manipulaci s nákladem, osobní ochrana.
- 3.4 Cíl: uvědomit si důležitost tělesné a duševní způsobilosti:
- zásady zdravé a vyrovnané výživy, účinky alkoholu, drog nebo jakýchkoliv jiných látek, které mohou působit na chování; symptomy, příčiny a účinky únavy a stresu, podstatná úloha základního pracovního a odpočinkového cyklu.
- 3.5 Cíl: schopnost posoudit nouzové situace:
- chování při mimořádných událostech: hodnocení situace, vyhnout se komplikacím při nehodě, vyrozumění pomoci, pomoc obětem a poskytnutí první pomoci, reakce na výskyt požáru, evakuace spolucestujících nákladního automobilu nebo cestujících autobusu, zajištění bezpečnosti pro všechny cestující, reakce v případě agrese, základní zásady sestavení zprávy o nehodě.
- 3.6 Cíl: schopnost osvojit si chování podporující příznivý obraz o podniku:
- vztah chování řidiče a obrazu o podniku: jakou má kvalita služby poskytovaná řidičem důležitost pro podnik, různé úlohy řidiče, lidé, se kterými má řidič jednat, údržba vozidla, organizace práce, obchodní a finanční následky právního sporu.
- Skupiny řidičských oprávnění C, C+E, C1, C1+E
- 3.7 Cíl: znát hospodářské prostředí silniční nákladní dopravy a organizaci trhu:
- vztah silniční dopravy k ostatním druhům dopravy (obchodní soutěž, zasilatelé), různé dopravní činnosti (doprava na zakázku a vnitropodniková doprava, pomocné dopravní činnosti), organizace hlavních druhů dopravních podniků a pomocných dopravních činností, různé dopravní specializace (autocisterny, přeprava s kontrolovanou teplotou atd.), změny v průmyslu (diverzifikace poskytovaných služeb, kombinovaná doprava s železnicí, subdodávky atd.).

Skupiny řidičských oprávnění D, D+E, D1, D1+E

3.8 Cíl: znát hospodářské prostředí silniční osobní dopravy a organizaci trhu:

vztah silniční osobní dopravy k ostatním druhům osobní dopravy (železnice, soukromý automobil), různé činnosti související se silniční osobní dopravou, přejíždění hranic (mezinárodní doprava), organizace hlavních druhů podniků pro silniční osobní dopravu.

Oddíl 2: Povinná výchozí kvalifikace stanovená v čl. 3 odst. 1 písm. a)

2.1 Možnost kombinovat návštěvu kurzu a zkoušku

Výchozí kvalifikace musí zahrnovat výuku všech předmětů uvedených na seznamu v oddílu 1. Výuka u této výchozí kvalifikace musí trvat 280 hodin.

Každý účastník školení musí alespoň 20 hodin osobně řídit vozidlo dané skupiny, které vyhovuje alespoň požadavkům na zkušební vozidla definovaným ve směrnici 91/439/EHS.

Řídí-li účastník kurzu vozidlo osobně, musí být doprovázen instruktorem, který je zaměstnán schváleným výcvikovým střediskem. Z 20 hodin osobního řízení smí každý řidič nejvýše osm hodin řídit vozidlo na zvláštním pozemku nebo na výkonném simulátoru, aby mohlo být posouzeno jeho zlepšení v racionálním řízení na základě bezpečnostních předpisů, zejména s ohledem na vedení vozidla za různého stavu vozovky a způsobu, jakým se tento stav mění za různých povětrnostních podmínek a v denní nebo noční době.

Pro řidiče uvedené v čl. 5 odst. 5 musí výuka u výchozí kvalifikace trvat 70 hodin včetně pěti hodin osobního řízení vozidla.

Ke konci této výuky příslušné orgány členských států nebo subjekt jimi jmenovaný podrobí řidiče písemné nebo ústní zkoušce. Zkouška musí zahrnovat alespoň jednu otázku z každého cíle uvedeného na seznamu předmětů v oddíle 1.

2.2 Možnost volby zkoušky

Příslušné orgány členských států nebo subjekty jimi určené pořádají uvedené teoretické a praktické zkoušky s cílem zkontrolovat, zda kandidát má úroveň znalostí požadovaných v oddíle 1 pro předměty a cíle tam uvedené.

a) Teoretická zkouška se skládá alespoň ze dvou částí:

- i) z otázek včetně otázek připouštějících více odpovědí, otázek vyžadujících přímou odpověď nebo z kombinace obou systémů;
- ii) z případových studií.

Teoretická zkouška musí trvat alespoň čtyři hodiny.

b) Praktická zkouška se skládá ze dvou částí:

- i) ze zkoušky řízení zaměřené na posouzení, jak se kandidát zlepšil v racionálním řízení na základě bezpečnostních předpisů. Zkouška se musí pokud možno uskutečnit na silnicích mimo zastavbu, na rychlostních silnicích a na dálnicích (nebo podobných komunikacích) a na všech druzích městských komunikací představujících různé potíže, se kterými se řidič může setkat. Je žádoucí, aby se tato zkouška uskutečnila za různé intenzity silničního provozu. Doba řízení na silnici musí být využita optimálně, aby schopnosti kandidáta mohly být posouzeny ve všech oblastech silničního provozu, se kterými se může setkat. Tato zkouška musí trvat alespoň 90 minut;
- ii) z praktické zkoušky zahrnující alespoň body 1.4, 1.5, 1.6, 3.2, 3.3 a 3.5.

Tato zkouška musí trvat alespoň 30 minut.

Vozidlo užitá pro praktickou zkoušku musí vyhovovat alespoň požadavkům pro zkušební vozidla definovaným ve směrnici 91/439/EHS.

Praktická zkouška může být nahrazena třetí zkouškou, která se uskuteční na zvláštním pozemku nebo na výkonném simulátoru, aby mohlo být posouzeno zlepšení kandidáta v racionálním řízení na základě bezpečnostních předpisů, zejména s ohledem na vedení vozidla za různého stavu vozovky a způsobu, jakým se tento stav mění za různých povětrnostních podmínek a v denní nebo noční době.

Délka této volitelné zkoušky není určena. Má-li řidič tuto zkoušku podstoupit, může být doba jejího trvání odečtena od 90 minut řidičské zkoušky uvedené v bodě i), ale odečtená doba nesmí překročit 30 minut.

Pro řidiče uvedené v čl. 5 odst. 5 musí být teoretická zkouška omezena na předměty uvedené v oddíle 1 a týkající se vozidel, na která se vztahuje nová výchozí kvalifikace. Tito řidiči však musí projít celou praktickou zkouškou.

Oddíl 3: Zrychlená výchozí kvalifikace stanovený v čl. 3 odst. 2

Zrychlená výchozí kvalifikace musí zahrnovat výuku ze všech předmětů uvedených na seznamu v oddílu 1. Musí trvat 140 hodin.

Každý účastník výcviku musí alespoň deset hodin řídit osobně vozidlo dané skupiny, které vyhovuje alespoň požadavkům na zkušební vozidla definovaným ve směrnici 91/439/EHS.

Během osobního řízení vozidla musí být účastník řídicího výcviku doprovázen instruktorem, který je zaměstnán schváleným výcvikovým střediskem. Každý řidič smí řídit nevíce čtyři hodiny z deseti hodin osobního řízení na zvláštním pozemku nebo na výkonném simulátoru, aby mohlo být posouzeno zlepšení kandidáta v racionálním řízení na základě bezpečnostních předpisů, zejména s ohledem na vedení vozidla za různého stavu vozovky a způsobu, jakým se tento stav mění za různých povětrnostních podmínek a v denní nebo noční době.

Pro řidiče uvedené v čl. 5 odst. 5 musí výuka zrychlené výchozí kvalifikace trvat 35 hodin včetně dvě a půl hodiny osobního řízení.

Ke konci výše uvedené výuky příslušné orgány členských států nebo subjekt jimi jmenovaný podrobí řidiče písemné nebo ústní zkoušce. Zkouška musí zahrnovat alespoň jednu otázku z každého cíle uvedeného na seznamu předmětů v oddíle 1.

Oddíl 4: Povinné pravidelné školení stanovené v čl. 3 odst. 1 písm. b)

Povinné kurzy pravidelného školení pořádají schválená výcviková střediska. Musí trvat 35 hodin po celých pět let a být rozděleny alespoň do časových úseků trvajících vždy alespoň sedm hodin. Část tohoto pravidelného školení může být vykonána na výkonných simulátorech.

Oddíl 5: Schválení poskytování výchozí kvalifikace a pravidelného školení výcvikovým střediskem

5.1 Výcviková střediska pro výchozí kvalifikaci a pravidelné školení jsou schvalována příslušnými orgány členských států. Schválení může být vydáno pouze na základě písemné žádosti. Žádost musí být doprovázena doklady, které zahrnují:

- 5.1.1 přiměřený kvalifikační a školící program, který specifikuje učební předměty jakož i plán jeho provádění a učební metody;
- 5.1.2 kvalifikaci a oblasti činnosti instruktorů;
- 5.1.3 informace o místech poskytování kurzů, učebních materiálech, prostředcích dostupných pro praktickou výuku a používaném vozidlovém parku;
- 5.1.4 podmínky účasti na kurzech (počet účastníků).

5.2 Příslušný orgán udělí schválení písemně s výhradou těchto podmínek:

- 5.2.1 výcvik je uskutečňován v souladu s doklady připojenými k žádosti;
- 5.2.2 příslušný orgán je oprávněn k vyslání pověřených osob, aby napomáhaly při výcvikových kurzech schválených střediskem a je oprávněn k doзору nad těmito středisky s ohledem na užívané učební prostředky a řádné vedení výcvikových kurzů a zkoušek;
- 5.2.3 schválení může být odejmuto nebo pozastaveno, jestliže podmínky schválení nejsou nadále plněny.

Schválené středisko musí zaručit, že instruktoři mají dobré znalosti o nejnovějším stavu předpisů a podmínek výcviku. Instruktoři musí jako součást specifického výběrového řízení doložit znalost jak předmětu výuky, tak výukových metod. Co se týče praktické části výcviku, musí instruktoři doložit praxi jako profesionální řidiči nebo podobnou řídicí praxi, například jako instruktoři řízení nákladních vozidel.

Program výcviku musí být v souladu se schválením a musí zahrnovat předměty uvedené v seznamu oddílu 1.

PŘÍLOHA II

STANOVENÍ VZORU EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRŮKAZU KVALIFIKACE ŘIDIČE

1. Vnější znaky průkazu musí vyhovovat normě ISO 7810 a 7816-1.

Metody pro ověřování vnějších znaků průkazu z hlediska shody s mezinárodními normami musí vyhovovat normě ISO 10373.

2. Průkaz má dvě strany:

strana 1 obsahuje:

- a) nápis „průkaz kvalifikace řidiče“ vytištěný velkými písmeny v úředním jazyce členského státu vydávajícího průkaz;
- b) název členského státu vydávajícího průkaz (volitelně);
- c) poznávací značku členského státu vydávajícího průkaz, která je zobrazena negativně v modrém pravouhlém čtyřúhelníku a obkroužena 12 žlutými hvězdami; poznávací značky jsou tyto:

B: Belgie

DK: Dánsko

D: Německo

GR: Řecko

E: Španělsko

F: Francie

IRL: Irsko

I: Itálie

L: Lucembursko

NL: Nizozemí

A: Rakousko

P: Portugalsko

FIN: Finsko

S: Švédsko

UK: Spojené království;

- d) jednotlivé informace v průkazu jsou číslovány takto:

1. příjmení držitele;
2. jméno držitele;
3. datum a místo narození držitele;
4. a) datum vydání;
b) datum skončení platnosti;
c) název vydávajícího orgánu (může být zapsán na druhé straně);
d) číslo pro správní účely (volitelně), které je jiné než číslo řidičského průkazu;
5. a) číslo řidičského průkazu;
b) sériové číslo řidičského průkazu;
6. fotografie držitele;
7. podpis držitele;
8. obvyklé bydliště nebo poštovní adresa držitele (volitelně);
9. skupiny (případně podskupiny) vozidel, pro které řidič plní požadavky na výchozí kvalifikaci a pravidelné školení;

- e) nápis „vzor Evropských společenství“ v jazyce nebo jazycích členského státu vydávajícího průkaz a nápis „průkaz kvalifikace řidiče“ v ostatních jazycích Společenství vytištěný v modré barvě tak, aby tvořil pozadí průkazu:

tarjeta de cualificación del conductor

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

carta di qualificazione del conducente

kwalificatiekaart bestuurder

carta de qualificação do motorista

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare;

- f) základní barvy:

— modrá: Pantone Reflex modrá,

— žlutá: Pantone žlutá;

strana 2 obsahuje:

- a) 9. skupiny (případně podskupiny) vozidel, pro které řidič splňuje požadavky na výchozí kvalifikaci a pravidelné školení;
10. kód Společenství stanovený v článku 10 této směrnice;
11. prostor, ve kterém členský stát vydávající průkaz může zaznamenat důležité úřední údaje nebo údaje vztahující se k silniční bezpečnosti (volitelně). Jestliže se tyto údaje vztahují k rubrikám stanoveným v této příloze, musí být před těmito údaji uvedena odpovídající čísla rubrik;
- b) vysvětlivky k číslováním záznamům uvedeným na stranách 1 a 2 průkazu (alespoň záznamy 1, 2, 3, 4 a), 4 b), 4 c), 5 a), 5 b) a 10).

Jestliže si členský stát přeje tyto záznamy uvést v jiném národním jazyce než je dánština, nizozemština, angličtina, finština, francouzština, němčina, řečtina, italština, portugalština, španělština a švédština, vypracuje dvojjazyčnou verzi průkazu při využití jednoho z výše uvedených jazyků, aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této přílohy.

3. Bezpečnost a ochrana údajů

Cílem různých položek průkazu je vyloučit jakékoliv jeho padělání nebo nedovolené pozměňování a odhalit každý pokus tak učinit.

Členské státy musí zajistit, aby úroveň ochrany kvalifikačního průkazu byla přinejmenším srovnatelná s úrovní ochrany řidičského průkazu.

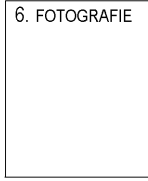
4. Zvláštní ustanovení

Po konzultaci s Komisí mohou členské státy doplnit barvy nebo značení jako je čárový kód, státní symboly a ochranné prvky, aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této přílohy.

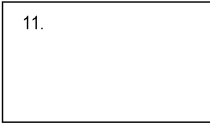
V souvislosti se vzájemným uznáváním průkazu nesmí čárový kód obsahovat jiné informace než ty, které jsou již čitelně uvedeny v průkazu kvalifikace řidiče nebo které jsou důležité pro vydávání průkazu.

PRŮKAZ KVALIFIKACE ŘIDIČE – VZOR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Strana 1

PRŮKAZ KVALIFIKACE ŘIDIČE		(ČLENSKÝ STÁT)
 6. FOTOGRAFIE 	1.	
	2.	
	3.	
	4a.	4b.
	4c.	(4d.)
	5a.	5b.
	7.	
	(8.)	
	9.	

Strana 2

11. 1. Příjmení držitele 2. Jméno držitele 3. Datum a místo narození držitele 4a. Datum vydání 4b. Datum ukončení platnosti 4c. Vydal 5a. Číslo řidičského průkazu 5b. Sériové číslo řidičského průkazu 10. Kód Společenství	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	